

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábas
 petitsor egyszeri hirdetésé
 15 f. Rözklemények sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::

Kösch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

Naptáregyesítés.

Dr. Novák István, az eperjesi gör. szert. katolikus egyházmegye püspöke, főpásztori tevékenységének harmadik esztendejében már másodízben igazán korszakalkotó intézkedésével vonja magára az egész ország figyelmét.

A cirillírásnak a felekezeti népiskolákból történt kiküszöbölésével a kultúra s a magyarság szempontjából szerzett érdemei példaadó nagyságáról tettek tanúságot.

Legújabb rendelkezésével egy másik évtizedek óta vajdó kérdést — magyar, szociális és gazdasági szempontból az előbbinél nem kevésbé fontosat — oldott meg.

Az unió óta talán legfontosabb reformnak, a naptáregyesítésnek a kérdése az ő nevéhez fűződik.

1916. évi június hó 24-ikétől kezdve kezdeményezésére az eperjesi, a munkácsi és a hajdúdorogi görög szertartású egyházmegyékben a Julián naptár helyébe — egyházi használatban — a Gergely-naptár lép.

Tettereje, kormányzási képessége, fáradhatlansága lehetővé tették neki azt, aminek megvalósítása bármennyire kívánatos volt a köz szempontjából, évtizedek óta noli me tangere-je volt a maradi lelkeknek.

Reformja épp úgy, mint a cirillreform, bizonyára nem marad követetlen, mert nem maradhat hatás nélkül.

S nekünk, a jelen történetírás munkásainak kötelességünk az ő nevéhez fűzni a nagy reformot.

Pásztorlevelében, mellyel rendeletét kísérte, gyönyörű, megdönthetetlen okfejtéssel teszi plauzibilissá hívei előtt a reform szükséges voltát.

«Egy anyának, a katolikus anyaszentegyháznak gyermekei, egy hitnek, a katolikus hitnek vallói, egy hazának, a magyar hazának fiai, egy jóságos királynak, a magyar királynak hűséges alattvalói vagyunk

és voltunk — latin szertartású katolikus testvéreinkkel, most a Gergely-naptár szerint együtt is fogunk ünnepelni, hogy együtt teljék meg szívünk szent hitünk titkai ünneplésének örömeivel . . . »

Rendeletét, melyet lelkészeihez ez ügyben intézett, egész terjedelmében közöljük olvasóinkkal:

Szem előtt tartva azon kötelességemet, hogy a vezetésemre és gondjaimra bízott egyházmegye híveinek lelkiüdvét munkájam és annak elérését a kor és a szociális viszonyok által követelt intézkedésekkel is előmozdítsam, munkácsi és hajdúdorogi püspöktársaimmal egyetemben alapos megfontolás tárgyává tettem a görög szertartásunk által előírt ünnepek megülése idejének kérdését.

Tagadhatatlan tény, hogy a kizárólag egyházi ünnepeink megtartásánál alkalmazott Julián-naptár használata sok tekintetben káros hatású úgy híveinkre, mint szertartásunkra.

Eltelkintve attól, hogy a Julián-naptár az ezen kérdésben egyedül mérvadó tudományos megállapításoknak egyáltalában nem felel meg, a helyes időszámítás alapjául el nem fogadható és így a kulturális haladás mellett tarthatatlan, az egyházi ünnepek beosztásánál való alkalmazása híveinkre annyi szociális hátránnyal van egybekötve, hogy további használata teljesen indokolatlan.

A Julián-naptárnak az egyházi ünnepek megtartásában való használata hátrányait elsősorban latinszertartású testvéreink és másvallású polgártársaink körében nagy számban élő híveink, iparral, kereskedelemmel foglalkozó, közhivatalokban működő görög-katolikus testvéreink érzik, de a mai szociális egymásrautaltság és sűrű érintkezés folytán a kizárólag görög katolikusok által lakott vidékeken élő híveink körében is mindinkább érezhetővé válnak. A Julián-naptár használata az egyházi ünnepek megtartásában bizonyos elszigeteltséget von maga után, melynek káros hatásai híveinkre nézve gazdasági és a szociális élet minden más vonatkozásában el nem tagadhatók.

Ezért kell nap-nap után szomorúan tapasztalnunk, mint tünezzük sok hívónk lelkéből a görög szertartás iránti hűséges ragaszkodás s ugyancsak szomorúan kell megállapítanunk, mily nagy veszteségek érték szertartásunkat a Julián-naptár használata miatti szertartásváltoztatás által.

Innen magyarázható, hogy a legutóbbi évtizedek folyamán ismételtlen foglalkoztak püspökeink a Julián-naptár kiküszöbölésével és a Gergely-naptár bevezetésével.

Mindezeket megfontolva és szem előtt tartva a nemzetek apostolának intelmét — «Attendite vobis et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit episcopos regere Ecclesiam Dei» (Ap. csel. 20, 28) —, munkácsi és hajdúdorogi püspöktársaimmal egyetemben elhatároztuk, hogy egyházi ünnepeink megtartásában is a Julián-naptár helyett a Gergely-naptárt fogjuk alkalmazni egyházmegyéinkben.

Ezen püspöki jogunknál fogva hozott egyértelmű határozatunkban az a megfontolás vezetett minket, hogy a Julián-naptár nem képezi magasztos görög szertartásunknak szerves alkotórészét és így további alkalmazása nem indokolt, sőt kiküszöbölése a görög szertartás hí megőrzése végett és híveink jól felfogott javának előmozdítására ajánlatos.

A Julián-naptár kiküszöbölésére és a Gergely-naptár bevezetésére különösen alkalmasnak tekintettük a folyó évet, amikor — a húsvét egybeesésén — ezen nagyszemélyű intézkedés fogantatása minden különösebb változtatás nélkül eszközölhető.

Ezen püspöktársaimmal hozott egyöntetű megállapodás alapján egyházmegyémre vonatkozóan kötelezőleg elrendelem, hogy:

1. a görög szertartás által előírt összes ünnepek egyházmegyémben ezentúl mindig a Gergely-naptár szerint tartassanak meg;

2. a Gergely-naptár szerinti ünneplés *Keresztelő szent János születésének ünnepével kezdődjék*, mely már a folyó évben a Gergely-naptár szerinti június 24-ikén tartassék meg s ezen ünnep-től kezdve az év összes többi ünnepei is a Gergely-naptár szerint ülessenek meg;

3. az ezen tárgyban híveimhez intézett és mellékelten megküldött *pásztorlevelém egyházmegyém összes templomaiban* a folyó évi, Gergely-naptár szerinti június 4-ikére eső vasárnapon szentmise közben teljes szövegében olvassék fel a híveknek anyanyelvükön, amely célból a pástorlevelet egyidejűleg ruthén és tót nyelvű fordításban is megküldöm;

4. a több-templomos javadalmak lelkészei és az oldallagos adminisztrátorok a június 4-ikére következő vasárnapokon olvassák fel a pástorlevelet azon templomokban, amelyekben június 4-ikén nem volt istentisztelet; végül

Szombaton, június 3. és vasárnap, június 4.

5, 7 és 9 órákor: 3, 5, 7 és 9 órákor:

WALDEMAR PSYLANDER kettős alakítása
 ez idényben búcsúfellépte:

A westendei rejtély.

Kémtörténet 3 felvonásban. . . .

LÉNI NÉNI.

Vígjáték-szláger 2 felvonásban.

Alstrup és Stribolt felléptével.

OLYMPIA

Hétfőn, június hó 5-ikén

este 7 és 9 órákor:

VIDA ILUS, EGRI BERTA, SZALAY GYULA, NÁDASSY OSZKÁR
 és TELEKY SÁNDOR, a kassai Nemzeti Színház tagjainak felléptével:

NAGY KABARÉ-ESTÉLY.

Helyárak: Földszinti páholy (4 szem.) 10 K., pótjegy 250 K.; erkély-páholy (4 személyre) 7 K., pótjegy 170 K. I. hely 250 K., II. hely 150 K. Erkély I-II. sor 80 f., a többi sorban 60 f. — Jegylovétel szombaton és vasárnap d. u. 2 órától, hétfőn d. e. 10-12-ig, d. u. 4 órától a pénztárnál.

5. eirendelem, hogy a Gergely-naptár bevezetése folytán kimaradó 13 napra eső szentek tiszteletére írt officiumok a mellékelt utasítás szerint végeztessenek el.

Jelen rendelettemmel, melyet Krisztus Urunk földi helytartójának, XV. Benedek pápának is tudomására hoztam és arra apostoli áldását kértem, egy sokat tárgyalt nagyjelentőségű kérdés nyer végleges megoldást.

Meg vagyok győződve, hogy egyházmegyéim papsága örömmel fogja fogadni atyai rendelkezésemet és az itt-ott netalán aggodalmaskodó hívek megnyugtatójának módját meg fogja tudni találni.

Elvárom lelkeskedő papságotól, hogy a részint pásztorlevelemben felhozott, részint közvetlen tapasztalatból merített érvek hangoztatásával meg fogja értetni híveimmel, hogy a Gergely-naptár használatának elrendelése magasztos görög szertartásunk megszilárdítására és az ő javukra történt.

Fogadják egyébiránt főpásztori áldásomat.

Régi harangok.

Most, hogy hadi célokra való felhasználás végett minálunk is összeírták a harangokat, nem lesz érdektelen tudni, hogy ha tényleg felhasználják azokat, sok történelmi nevezetességű, archaeologiai becsű harangunk mehet veszendőbe. Dacára ugyanis annak, hogy történelmünk folyamán gyakrabban öntöttek ágyúkat harangjainkból, mégis sok megmenekült ettől a gyászos sorstól s most is még számos harangunk van a tizenötödik, tizenhatodik, tizenhetedik és a tizennyolcadik századból. A sárosmegyei kőszegi harang 1322-ből való. A hatalmas kassai Orbán-harangot Illenfeld Ferenc öntötte 1557-ben. Régebbi harangokra sokszor jelentéktelen falvak tornyaiban akadunk, ahová mint valami lomtárba kerülhettek olyan helyekről, ahol új harangokról gondoskodtak. Ma már csak a régiségkedvelők veszik olykor szemügyre, a nagyvilág hívószózatjukon kívül

teljesen megfeledkeznek róluk. Egyik-másik múzeumainkba került. Legtöbbje azonban csengő-bongó hangjával most is az Istenházába hívogatja a város s falu jámbor népét. Jó volna, ha háborítatlanul továbbra is rendeltetésüknek szolgálhatnának, ha már a múzeumokban úgysem helyezhetők el. Megérdemelnék a nagyobb kiméletet, mert hiszen többszázados harangöntő iparművészetünknek becses termékei.

Illetékes helyen igen célszerű lenne a katonai hatóságokat felhívni, hogy a régebbi harangokat lehetőleg ne bántsák. Igénytelen sorainkban legalább pár régebbi harangunkra irányítjuk az illetékes körök figyelmét, amelyek részint megyénkben vannak, részint — távolibb vidékre is — eperjesi harangöntőműhelyekből kerültek ki.

Ilyenek: Kiszében főtemplomának két harangja 1450. és 1471. évekből. Erdővágás (Sáros m.) templomának harangja 1477. é., Bártfa főtemplomáé: a középső 1486. é., a legnagyobb 1574. é., a legkisebb 1728. é., Sósgyülvész (Sáros m.) templomáé 1451. Tizenötödik századból való lehet a zsegyei (sárosmegyei) ev. templom harangja.

Eperjesi harangöntőktől öntött harangok, még pedig:

1. Wierd Györgytől: Tótsóvár várhegyi templomának kisebbik harangja 1634. é., Zsebefalva (Sáros m.) templomáé 1634. é., Sósgyülvész (Sáros m.) templomának kisebbik harangja 1644. é., Berzenke (Sáros m.) haranglábjaé 1635. és 1653. é., Kelembér (Sáros m.) gör. kath. templomáé (haranglábban) 1648. é., Nyirbátor (Szabolcs m.) Szabolcs m.) ref. templomáé (haranglábban) 1640. é., Zsurk (Szabolcs m.) ref. templomáé 1655. é., Sátoraljaújhely piarista templomáé 1636. é. és — (ha nem csalódom) — Mogyoróska (Abaúj m.) gör. kath. templomáé 1621. (A garamfői — gömör-

megyei — gör. kath. templom kis harangja 1652. é. — átöntés után — elkallódott.)

2. Ulrich Mátyástól: Kijó (Sáros m.) gör. kath. templomának harangja 1663. é., Ternye (Sáros m.) templomáé 1666. é., Gálszécs (Zemplén m.) templomáé 1667. é., Hejcz (Abaúj m.) templomáé 1668. é., Szénégető (Sáros m.) haranglábjaé (évszám olvashatatlan), Tótsóvár várhegyi templom nagyobbik harangja 1675. é.

3. Neidel Páltól: Hosszúaszó (Kisküküllő m.) templomáé 1608. é.

4. Lecherer Ignác és Schmitz Páltól: Eperjes főtemplomának egyik harangja 1831. é., Kistoronya (Zemplén m.) ref. templomának nagyobbik harangja 1803. é., Kövessfalva (Szepes m.) gör. kath. templomának két harangja 1803. és 1822. é.

5. Lecherertől: Varannó (Zemplén m.) róm. kath. templomának harangja 1778. é. (beszolgáltatott adatok szerint).

6. Schmitztől: Kakasfalva (Sáros m.) templomának nagyobbik harangja 1839. é. Eperjesen öntve Felsősebes zárdatemplomának egyik harangja 1769. é. Ugyanitt átöntve Czigelka (Sáros m.) gör. kath. templomának egyik harangja 1775. é.

Az eperjesi nagytemplom harangjai újabbak. Felirataik: 1. Thuri János 1766—1884. 2. Thuri János és Fia, Budapest 1788—1887. 3. Schmitz és Lecherer MDCCCXXXI. 4. Hilcer János, Bécsújhely 1872. Az eperjesi gör. kath. templom harangjai szintén a tizenkilencedik századból valók. Úgy szintén a Ferencrendiek templomáé is.

Régebbi harangok még Sárosmegyében: Tarkó róm. kath. templomáé 1596, 1609, 1711. é., Kijó gör. kath. templomáé 1613, 1760. é., Kakasfalva templomának kisebbik harangja 1692. é., Fazekasrét (Harcsarlucska) templomáé 1706, 1760. é. Nem tudom, a zborói Rákóczi György-féle harang 1630-ból elolvadt-e az 1913. é. tűzvészben.

TÁRCA.

Apró ritmusok.

I.

Kékes ezüst pereg le az égről.
Körülöttem sötét, bolygó árnyak.
A csillagok merengve ragyognak;
Ezüstben és gyémánt-porban járnak.

Csillag ő is, őt is annak tartom;
És magamat komor éjszakának,
Mert ő messze úszó égi álom,
Én pediglen néma, sötét bánat.

II.

Megzörgetném házatok kapuját,
És mondanám: poros vándor vagyok.
Engedjete nálatok pihennem.
Reggel pedig majd tovább haladok.

Halkan kopognék az ablakon,
Hogy azt mondjam, adjál ital vizet.
Bágyadt vagyok s holnap tudja Isten,
Hová űz a sorsom, mivel fizet.

De látásod elfojtaná szavam:
Úgy állanék, mint a néma gyermek...
És szeretnék újból visszatérni
Oda, honnan jöttem, mert — szeretlek.

III.

A füstös vonat méltósággal állt
A kigyózó fekete sínpáron.
A kocsikba sok utas beszállt,
Hogy eltűnjék majd a láthatáron.

A sok embert, kit a sorsa hajtott,
Tán közülök egyiket se láttam;
Csak lenge, kis búvölő alakját,
Mint ott bolygott a nagy ember-árban.

Fütyölt a síp s megindult a vonat.
Elrobogott a hosszú sínpáron.
S én még soká néztem elmerengve,
Mint tűnik el a kék láthatáron.

Még sokáig hallatszott a hangja:
Kattogása behatolt a légbe.
...Vagy talán csak szívem szava volt az,
Amely folyvást még egyre kíséerte.

— Marencsin Zoltán.

Sziromnélküli virágok.

A virágokat az élet szimbolumának tartják, melyekben örökké az élet és mosolygás fénye ragyog. Talán azért, mert az élet idealizmusából vannak szöve, melyeken még a harmatcsepp is gyémánttá változik; vagy talán azért, mert bennük tükröződik vissza az a paradicsomi aranykor, amit az emberek elveszítettek...

Csak azoknak a cigarettázóknak,
kik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2—3 fillérrel többet:
MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bronz, sem színyomás,
de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása: *S. J. Modiano*

Egyébként templomtornyainkban szép számmal fordulnak elő tizennyolcadik századbeli harangok.

A hazai műrégészet előnyére válnék, ha az átengedés előtt a hivatottak templomaink harangjait, ezeknek — különösen a többszázéveseknek — feliratait tüzetesen megvizsgálnák és lemásolnák. Ebben a főtiszt. papsághoz volna esdő szavunk! Egyes helyeken, régiebb időkben az egyházkormányzat iparkodott erről gondoskodni. E sorok írója is pár évvel ezelőtt több ilyen régi harangot fedezett fel. A mult nyáron Kassaujfalú (Abaúj m.) haranglábjának egyik harangján ezen évszámot olvastam: 1491. Ezt publikálva sehol sem találtam.

E szerény soroknak célja régi harangjaink és ezek lehető megvédése iránt legalább némi érdeklődést és jóindulatot felkelteni. Amelyik megtartható, mint «régi idők tanúja» maradjon meg a helyén!

Dr. Janiosek József.

HIREK.

Kapuzárás.

Az elmúlt csütörtökön fejezte be a Kassai Nemzeti Színház vendéjátékait. Rövid kétheti vendégszereplésével úgy a közönség, mint maga a társulat meg lehet elégedve.

Napról-napra táblás házak, meleg ünnepi jegyében pergett le a 20 előadás.

Május 27-ikén a «Császárné», 28-ikán délután a «Tiszavirág», este «Katonadolog» operettek, május 29-ikén Földes Imre pompás vígjátéka, «Grün Lili», május hó 30-ikán «Faust» opera, május 31-ikén Gábor Andor «Cyklamen»-je, jún. 1-jén délután «Zsuzsi kisasszony», este Bakonyi—Gábor—Szirmai nagyszerű operetteje, «Mágnás Miska» került színre.

Szebbnél-szebb előadások. A prózai előadásokból messze kimagaslott a «Cyklamen»-é. Zimonyi

De ezeken a virágokon kívül vannak még más virágok is. Tudja Isten, ezek olyan különös virágok, melyeket nem említenek meg a többi virágok társaságában, csokorba sem szedik ezeket, mint a többiek: ezekre a virágokra mintha csak megharagudott volna maga az élet: ezek a szíromnélküli virágok.

Körülbelül húszan lehetnek. A tiszt kijelölte mindegyikük számára a megfigyelendő területet és halkan kiosztotta mindegyik számára a parancsot. A csapat járőrszolgálatban volt egy támadó harc alkalmával.

Holdvilágos éjszaka volt. Az ellenség előretett osztagai közel voltak, de a legéiesebben figyelő szem is csak igen nehezen vehette azokat észre, mert az egész vidéket rekettje-bokrok tarkázták: csalit, cserje, apró bozót húzódtott mindenfelé.

A csend körülbelül egy óráig tarthatott azután puskalövés kezdtek hallatszani a közelből. Az ellenség előállásaiból tüzelt néhány katona... Azután ismét csend lett: az álmukból egy pillanatra felrezzent fák, virágok, bokrok ismét elszunnyadtak és aludtak tovább.

Mária kettős alakítása városi színházunk diariumban a legelőbbkellő helyet foglalja el.

«Grün Lili» előadásának sikerét Faragó Ödön alakítása teszi felejthetlenné. H. Lévy Bertától az anya szerepében pompás játékot láttunk. A társulat naivájáról, Lányi Juliskáról is csak a leg-hízelgőbb megjegyzésünk lehet. Lajtay mindkét darabban megszokott jó volt. A «Császárné»-ban Vida, Biller, Szalay és Ross arattak tapsokat. A «Faust»-ban a társulat kiváló opera-ensemble-ja szerzett pompás estét közönségünknek, amely a «Katonadolog»-ban Szentgyörgyi Mártának hódolt.

«Mágnás Miska» előadása méltó befejezése volt a szezonnak. Billert, Szalayt valóságos ünnepelte a közönség...

A próba fényesen sikerült. Eperjes városának közönsége bebizonyította, hogy nemcsak igényel, de tud áldozni is.

Nap-nap mellett telt házak a mostani nehéz időkben. A színházésségnek nem tulajdoníthatjuk ezt, hanem csupán annak, hogy közönségünk igényei kielégítését látta az előadásokban. — Jól érezte magát a színházban s szívesen áldozott.

Ez volt a próba, amely fényesen sikerült.

Kassa Nemzeti Színháza immár a mienk is. Viszontlátásra! búcsúzott Faragó Ödön. Viszontlátásra, a mielőbbire!

SÁROS FÖLDJE 1914—1915.

címen már kikerült a sajtóból lapunk felelős szerkesztőjének, *Dvortsák Győz*nek tollából a sárosi orosz betörés története a vármegye etnografiai s topografiai ismertetésével könyvalakban, egy térképmelléklettel, amely az oroszok által megszállott községeket külön tünteti fel. Ára 1 kor. 80 fill., vidékre küldve 1 kor. 90 fillér, melybe a portó is bele van számítva. Megrendelhető *egyedül* (Kösch Árpád könyvnyomdájában) kiadóhivatalunkban. *Másutt nem kapható.*

Mikor a hajnal beköszöntött, a járőrszolgálatra kiküldött csapat már együtt volt és jelentést tett a tiszt járőrparancsnoknál. Egy ember hiányzott közülük: egy tizedes...

Keresni kezdték és megtalálták egy kavicsos, homokos helyen. Látszó a földön hevert. Arca az égnek volt fordítva, szeme pedig meredten nézett az égre. Mintha csak halott lett volna... Olyan mozdulatlanul feküdt és némán, mintha csak elszállt volna belőle az élet melegsége...

Körülötte átlátszó szárnyú rovarok repkedtek. A fákon pedig a madarak kórusa dalolt: csipogva fogadták a nap első meleg sugarait.

Csodálatosan szép virradat volt: minthogyha a mennyország jött volna aranyos kocsiján a földre. A levegő pedig olyan tiszta volt, minthogyha a port, a bünt még csak a hírből sem ismerte volna. A tizedes mellett a földön sok-sok virág nyílt. Némelyik csak olyan kicsi volt, mint a mogyoró, a másik ellenben tenyérnyi nagyságú volt. Olyan színű volt mind, mint a nap feltűnedező korongja, csak egy kicsit sötétebben árnyalt. Szíromnélküli virágok voltak.

Marencsin Zoltán.

Személyi hír. *Geduly* Henrik, a tiszai ev. egyházkerület püspöke, június 4-ikén Eperjesre érkezik. A theol. akadémia szak- és papi-vizsgálatain elnökölni fog és résztvesz az ev. theol. Otthon tízéves fennállását jubiláló ünnepélyén.

Kitüntetés. *Köszeghy* József cs. és kir. kamarás, huszárcapitányt a király, kiváló szolgálatai elismerésül, signum laudis szal tüntette ki.

Miniszteri megbízás. A vall.- és közoktatásügyi miniszter az eperjesi m. kir. állami elemi iskolai tanítónőképző-intézetben a folyó tanév végi befejező tanképző-vizsgálatokon való elnökléssel — *Wagner* János szakfelügyelőnek akadályoztatása miatt — *Szabó* Elemér, vármegyénk kir. tanfelügyelőjét bízta meg.

Új parancsnok. Az Eperjesen és Sóváron állomásozó 66. gyalogezred pótzászlóaljának eddigi parancsnoka, *Pamer* Rezső ezredes a harctérre ment. A parancsnok *Toronyas* Károly, a győri 19. gyalogezred ezredese lett.

Kitüntetés. A kormány katonai szolgálatának teljesítése közben ragályban meghalt *Kisák* Viktor tábori lelkészt az ellenség előtt tanúsított önfeláldozó magatartása elismerésül II. osztályú lelkészi érdemkereszttel tüntette ki.

Polgári iskolai kinevezés. A vall.- és közokt.-ü. miniszter *Antal* Margit és *Lamos* Piroska bártfai áll. polgári iskolai segédtanító-nőket, valamint *Hreblay* Lajos bártfai áll. polgári iskolai segédtanítót a X. fizetési osztályba rendes tanítónökké, illetve tanítóvá nevezte ki.

Hangverseny a Vigadóban. A Vöröskereszt eperjesi fiókja javára nagyszabású és igazi művészi szenzációt ígérő hangverseny lesz június 10-ikén, szombaton. Fellépnek: Schmidt Konstancia, Soltész Lily hegedű-, Sámsony Mandi zongoraművész, továbbá Zádor Dezső száz kir. udv. kamaranékes, a drezdai Operaház művésze és Lajtay Károly igen érdekes magyar és német műsorával. A hangverseny dús műsorán Grieg, Schubert, Brahms, Liszt Ferenc, Sarasate és Wagner művei szerepelnek. Csak a világháború fergetege hozhat ilyen művészegyüttest össze, melynek szereplése Eperjes város kulturális életének sokáig maradandó emléke lesz. A részletes műsor, helyárak stb. falragaszon lesz látható. Úgy a közreműködők, mint a hangversenyen előadandó művek előadása bizonyára tekintélyes összeget fog a Vöröskeresztnek juttatni.

Könyv- és kóta-ujdonságok, művészi képeslevezőlapok, divatos levélpapírok *Molnár Jenő*nél Eperjesen kaphatók.

Halálozások. *Bolgár* Sándor, az eperjesi ev. kollégiumi főgimnázium néhány év előtti tanítványa, a bártfai volt járásorvosnak fia, az ungvári katonai kórházban meghalt.

Május 29-ikén halt meg *Bäuml* Frigyes festő, életének 38. esztendejében Eperjesen. Tetemét május 31-ikén, szerdán d. u. helyezték a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra a helybeli sírkertbe.

Peller Ibolyka, *Peller* Lajos munkásbiztosító-pénztári tisztviselőnek 8-éves leánykája május 29-ikén Eperjesen meghalt.

Szendrovics Sámuelné május 29-ikén, életének 63. évében Eperjesen meghalt. Május 31-ikén helyezték örök nyugalomra a neolog izr. sírkertben.

Május 29-ikén halt el *Sidelsky* Pál, Budamér község plébánosa, életének 52. évében Budapesten. Földi maradványait a kerepesi-úti temetőben helyezték örök nyugalomra május 31-ikén a róm. kath. egyház szertartása szerint.

FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR-
KÁK □ □ LEGJOBB MINŐSÉGBEN

KLEIN JENŐNÉL

Ravasz Mihály eperjesi iparos polgártársunk május 31-ikén halt meg, hosszas betegeskedés után, életének 59-ik évében. Június 2-ikán temették el ág. h. ev. szertartás szerint.

Kassay Vince pénzügyi számellenőr, a lemesi járás számvevője június 1-jén halt el Eperjesen, életének 46. évében. Temetése jún. 3-ikán ment végbe a róm. kath. egyház szertartása szerint.

«A Társaság.» Görgei Arthur emlékének áldoz A TÁRSASÁG e heti száma. Ábrányi Emil «A tábornok» című gyönyörű költeményét Moldován Béla festőművész szép rajza illusztrálja, mely a magyar szabadságharc dicsőült fővezérének életének utolsó napján örökölti meg frappáns hasonlatossággal. Cikket Körmendy Viktor írt a nagyhaltotról. Gr. Apponyi Albeiről hetvenedik születésnapja alkalmából Dobay István emlékezik meg illő keretben. Tárcát Kázmér Ernő, elbeszélést Nemere György és Csató Károly írtak az új számba, Nádasdi Baán Achilles pedig befejezi a Biedermeyer-korról szóló érdekes tanulmányát. A Divatlevél mellett a népszerű Hírek a társaságból című rovat egészíti ki a pompásan illusztrált új számot. A TÁRSASÁG előfizetési ára egész évre 18, félévre 10, negyedévre 5 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota-szálló.

Tanítóváltozás. A hosszúréti r. kath. el. iskolánál megüresedett tanítói állást **Berka János** okl. tanító és a szentkereszti r. kath. el. iskolánál üresedésben volt állást **Hudák János** okl. tanító nyerte el.

Áthelyeztetések. A vall.- és közoktatásügyi miniszter **Szeghő István** alsókomárnoki áll. el. isk. tanítót a radácsi áll. el. iskolához, **Schösser Gizella** tótraszlaviczai áll. el. isk. tanítónőt az aranyidai áll. el. iskolához és **Velgossné Gurszky Anna** zborói áll. el. isk. tanítónőt a tótraszlaviczai áll. el. iskolához helyezte át.

Összefoglaló tankönyv. Június havában **Zsoldos Andor** igazgató szerkesztésében megjelenik az Összefoglaló tankönyv. Tartalmazza a középiskola négy alsó osztályának teljes tananyagát röviden és mégis minden kérdésre kiterjedően. Nélkülözhetlen a polgári iskolai gimnázium és reáliskola tanulóinak, főleg magántanulóknak, továbbá önkéntes vizsgálatra készülőeknek és mindazoknak, akik önmagukat továbbképezni hajtják, vagy korábban szerzett ismereteiket felszínre tartani törekszenek. Tanítóknak kitűnő vezérfonal. Megrendelhető a Zsoldos-tanintézetnél Budapest, VII., Dohány-utca 84.

Pályázat. A héthársi járás főszolgabírája a daróczi körben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdet. Kérvények június 15-ikéig nyújtandók be.

Tanítói és tanítónői állások. A vall.- és közokt.-ü. miniszter kiadta pályázati hirdetményét az egész országra kiterjedőleg a folyó évi szeptember 1-jén betöltendő állami elemi iskolai tanítói állásokról. Vármegyénkbeli pályázat alá bocsátott helyek: Alsókomárnok, — az állás betöltendő rk. vagy gk. vallású tanítóval. Girált, — az állás betöltendő rkath. tanítóval. Zboró, — egy állás betöltendő rkath., kántorságban jártas tanítóval és egy állás rkath. tanítóval. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett és kellően felszerelt kérvények a vm. kir. tanfelügyelőséghez adandók be. Pályázati határidő június 15-ike.

Értesítés. A kassai keresk. és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy Franciaország megszállott területein lakó kereskedőkkel és iparosokkal szemben fennálló követelések behajtása iránt a német császári főkormányzósághoz kirendelt cs. kir. biztos hajlandó lépéseket tenni. Az érdeklődőknek közelebbi felvilágosításokat szívesen nyújt a kassai keresk. és iparkamara.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Adomány. Ifj. **Pálesch Árpád** hadnagy a harctérről küld a Katonaotthonnak 10 koronát, mint vitézségi érdemének havi díját.

Zeneiskolai hangverseny. Az Eperjesi Széchenyi-kör államilag segélyezett zeneiskolája május 28-ikán tartotta ezidei növendék-hangversenyét a Kollégium dísztermében, amely színültig megtelt nagyszámú és díszes közönséggel, melynek soraiban ott láttuk **Farago József** kir. tan., polgármestert is. A sablonos és hosszadalmas, ú. n. zenevizsgák rendesen unalmasak és kifárasztók szoktak lenni, de ezúttal a közönségnek valóságos műélvezetben volt része. Kezdve az első nyilvános fellépéstől lámpalázos növendéktől, a művészi tökélyt megközelítő növendékig, valamennyien nemes versenyre keltek a hangverseny sikeréért, amit a közönség zajos tetszésnyilvánításokkal jutalmazott meg. Az elért fényes eredmény dicséretére válik **Kaldi Soma** zeneiskolai igazgatónak és a tanárikarnak. —y.

A Kollégium igazgatóválasztmánya május 25-ikén tartotta **Banó Aladár** koll. felügyelő és **Halmi Aladár** laposi lelkész alkalmi elnök vezetése mellett tavaszi gyűlését, mely igen sok és fontos ügygel foglalkozott. A nagyközönséget leginkább érdeklő határozatok közül említjük, hogy a konviktusi díjat — a nagy drágaságra való tekintetből — a jövő iskoláévre 300 koronában állapította meg. A joghallgatók félévi tandíját 50 koronáról 60 koronára emelte. Dr. Maléter István és Lehoczky Egyed rendes tanárokká választották meg. Tárgyalta továbbá **Csengey Gusztáv**, dr. **Horovitz Simon** és **Ludmann Ottó** tanárok nyugdíjaztatási kérvényét. E nagyérdemű tanárok kérvényei méltányossági okokból, de törvény alapján is kedvező fogadtatásban részesültek s az országos nyugdíjintézethez fognak felterjesztetni. Az igazgatóválasztmány a jövő évre koll. igazgatónak a tanári-kar ajánlata alapján dr. **Maléter István**: jogakad. tanárt választotta meg s az elnök megleget szavakkal üdvözölve az új koll. igazgatót, **Szatmáris Frigyes** lelépő igazgatónak hálás köszönetet mond azért a lelkes és fáradhatatlan munkáért, amelyet a Kollégium vezetésének szentelt. Az új koll. igazgató a szervezeti szabályzat értelmében szept. 1-jén veszi át a hivatalt.

Hadikölcsön-jegyzés. Vármegyénk tanítószolgabírája a most lefolyt IV-ik hadikölcsön jegyzése körül kifejtett buzgólkodásának eredményességéppen közölhetjük ezúttal a következő adatokat: **Sárosi János** sároskőszegi áll. el. isk. tanító a hadikölcsön-jegyzés ügyében a község lakossága között a községi bíró házában kétféle tartott buzgó előadást, minek eredménye a falu népe részéről 6100 kor., s maga a tanító is jegyzett 350 kor.-t. **Barbierik Emil** zsegyei ág. ev. tanító közreműködéséből a lakosság 3600 kor. hadikölcsönt jegyzett s az egyház, lelkész, valamint saját jegyzésével együtt a hadikölcsönnyújtás kitesz 15,050 kor.-t. **Kosts Ferenc** pécsújfalvi áll. el. isk. ig.-tanító tevékenysége folytán 5600 kor. hadikölcsönt jegyeztek a község lakosai. **Bálint Dezső** kurimai izr. isk. tanító kezdeményezésével és saját példaadásával a lombardkölcsön által ért el jelentékeny sikereket, úgy hogy közreműködése folytán mintegy 125,000 kor. jegyzés történt az ottani körjegyzőségnél. **Nagel Samu** sebeskelemesi izr. el. isk. tanító nemcsak saját községében, hanem **Kellemesen** és **Alsósebesen** is fáradozott a hadikölcsön jegyzése körül, aminek folytán többet jegyeztek 1000—2000 koronás összegeket. **Dúzs Róza** bártfai áll. polgári iskolai igazgatónő a vall.- és közokt.-ü. miniszter azon rendelkezése folytán, mely szerint az iskolák által kezelt és csakis kamatokban felhasználható különböző alapok tőkét is hadikölcsönbe fektethetők, az iskola Erzsébet királyné-alapjából 300 és a Zapotoczky Mihály-alapból 250 kor.-t jegyzett; az összes

egyéb és saját jegyzése kitesz 1050 kor.-t. **Szklénár Pál** keckerkosztolányi áll. isk. ig.-tanító buzgólkodása a hadikölcsönjegyzés körül 12,500 kor.-t eredményezett. **Csanádi János** somosújfalvi áll. isk. tanító ezúttal is hozzájárult a hadikölcsönhöz 150 kor. jegyzéssel, míg összes gyűjtése a hadikölcsönre 8500 kor. **Faludi Ferenc** kapii áll. el. isk. ig.-tanító a lakosság között hadikölcsönre 3000 kor.-t szedett össze, s közvetett közreműködése is jelentékeny sikerű. **László Izsák** girálti áll. el. isk. h. ig.-tanító fáradozása és az iskola hatása folytán a szülők által gyermekeik részére 750 kor. hadikölcsönjegyzés történt. **Mikó István** sárosbogyányi áll. el. isk. tanító a körjegyzővel a körbe tartozó községekben 70,000 koronán felül gyűjtöttek hadikölcsönre. **Habermann József** eperjesi orth. izr. el. igazgató ezúttal 200 kor. hadikölcsönt jegyzett. **Mózer Gusztáv** ferzsoi áll. isk. tanító közreműködésével **Ferzso** és **Tapolytarnó** községekben összesen 11,400 kor. hadikölcsönjegyzés történt. **Bihun János** poprádökrösi áll. el. isk. tanító buzdtására a község lakossága 4400 kor.-t és ő maga pedig 500 kor. hadikölcsönt jegyzett. **Sima Péter** sárosújlaki g. kath. el. isk. tanító közreműködése folytán a községben 3100 kor. hadikölcsönjegyzés történt.

A sárosvármegyei hadiársvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1916. május 30-ikáig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	5639.13
Mikó István sárosbogyányi tanító gyűjtése	6.60
Kacs Már György szinyefői tanító gyűjtése	12.—
Velgoss István raszlaviczai körjegyző adománya	10.—
Dr. Piller Dezső lemesi főszolgabíró adománya	50.—
A kisszebeni járás főszolgabírája	10.—

Összesen: 5727.73

A fennebb felsorolt adományokat — melyek részint közvetlenül, részint általam lettek az eperjesi kir. adóhivatalba befizetve — ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adakozóknak áldozatkésztségükért — a hadiársvák nevében is — hálás köszönetet mondok. Eperjes, 1916. május 31. **Máriássy Béla**, vm. árvasz. elnök.

Elveszett brilláns gyűrű. Május 25-ikén este **Kovács Sándor** né tótsóvári lakos, a színház földszinti bejáratánál egy brilláns gyűrűt (két kövel) vesztett el. Megtalálóját szolgálatára át a rendőrkapitánynak.

Gyámpénz. A vall.- és közokt.-ü. miniszter néh. **Koncsek János** volt margonyai ág. h. ev. elemi iskolai tanító Emma nevű kiskorú árvája részére 110 kor. gyámpénzt engedélyezett.

MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS

SZERKESZTIK:
REMENYIK LAJOS ÉS
WICK GYULA.

A lap szellemi részére
vonatkozó közlemények
Flórián-utca 4. szám alá
küldendők.

KIADÓHIVATAL:
KÖSCH ÁRPÁD könyv-
nyomtató-intézete.

Előfizetési pénzek — isko-
lák és tanítók részére az
Eperjesi Lapokkal együtt
egész évre 7 korona — ide
küldendők.

**A SÁROSVÁRMEGYEI NÉPOKTATÁSI
INTÉZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.**

•••• Az Eperjesi Lapok kéthetenként megjelenő melléklete. ••••

Napló. Egy sárosmegyei tanítónő feljegyzései az orosz betörés idejéből. :: 8.

A kapitány nemsokára visszajött s közölte velem, hogy öt legénységével visszarendelték, mivel már három éjjel és három napon őrszolgálatot teljesítettek. Helyettük jön egy másik század egy másik tiszttel. Észrevettem rajtam a kellemetlen hír hatását, s vigasztalt azzal, hogy minden orosz tiszt jó ember. A hadnagy ittmarad, majd ő szól az új tisztnek. De két-három nap múlva visszajön, ha katonái kipihenték magukat, ha ugyan máshová nem küldik őket. Édesanyámtól a viszontlátásra búcsúzott olyan melegséggel, mint valami régi barát; még keresztet is vetett ránk, mikor kilépett. A szolgálója pedig egész áldást imádkozott. Igaz vallásos embernek látszott mind a kettő. Később jött a hadnagy és vele egy nagyon közönséges kinézésű tiszt, akit a hadnagy mint kapitányt mutatott be; utánuk bejött egy harmadik is, aki semmiképpen sem tetszett nekünk. Mi volt a rangja, igazán nem tudom, mert ez már be sem mutatkozott. Ugyan ő is biztatott, hogy nem kell félnünk, mert az orosz nem lop, nem rabol, csak kér. Átható szemei átjárták az ember veséjét, szinte remegtem a tekintetétől. Nem értettem meg szavát s kérdőleg néztem rá. Mire türelmetlenül, mintegy parancsoló hangon mondta, hogy nekem oroszul is tudni kellene. A szokatlan nyers hangra szemeim könnybe lábadtak. Észrevettem, hogy a hadnagnak szintén kellemetlen a velem szemben tanúsított modor s valamit szolt neki, amit szintén nem értettem. Erre kissé megváltozott a hangja és nagy igyekezettel kezdte az orosz szavakat magyarázni. Végre kihúzott a köpenye zsebéből valami likőrfélét, kis poharakat kért és kezdtek inni. Ürügyet kerestem, hogy kimehessek a konyhába édesanyámhoz, aki már mozdulni sem mert. Nemsokára behívtak; a villogó szemű arra kért, tegyék fel vizet, teát akarnak inni. Zavarban voltam, mert minden edényemet széthordták az oroszok, folytonosan főztek, tyúkot, teát, úgy, hogy nem volt már edényem, amiben vizet forraljak. Bementem a tanterembe, megnézni, nem hever-e ott valami edényféle. A terem üres volt. A telefonnál az az idősebb katona ült, akivel már reggel is beszéltem, mikor a kapitány a telefont mutatta. Panaszkodtam neki, hogy széthordott edényeimet keresem. A kezével legyintett és örömmre elmondta, hogy a mieink közledeknek, nekik vissza kell vonulni. Most kapta éppen a parancsot a visszavonulásra, és szedi is mindjárt a telefont. Visszasiettem a jó hírrel anyámhoz és láttam, hogy a tiszték gépiesen cihelődnek. Gondoltam, elmennek szó nélkül és a konyhában maradtam. De csalódtam, mert bejöttek búcsúzni. A kapitány nagy sietve kezét nyújtott, a hadnagy ellenben, míg katonái az udvaron gyülekeztek, kedélyesen beszélgetett velem. Megmutatta, melyik oldalról közelednek a mieink, mondta, hogy nagy számmal jönnek s őket most itten a körülzárás veszélye fenyegeti, de azért a viszontlátásra búcsúzott. A villogó szemű visszatért, besietett a szobába s rohanva szaladt nemsokára kifelé. Gondoltam, hogy valamit elvesztett és keresi. A szekrény tetején volt pár üveg befőtt szilvám és málnaszörpöm. Ezeket szedte ő össze és elvitte köpenye zsebeiben. Nevetséges csekélység és csak azért emlitem, mert éppen ő vitte el, aki olyan nagyon verte a mellét, hogy az orosz nem lop, az orosz csak kér. Az egész falu fellélegzett, mikor kitakarodtak.

Kárpáti-napra.

Írta: Fleischmanné Frank Júlia.

(Folytatás.)

Megismétlődött ama fenséges, dicső korszak, melynek emlékét 68 esztendőnek ködös fátyola takarja ugyan el szemeink elől, de amelynek fénye, tiszta lángja még most is ide ragyog. Evvel a lánggal gyújtom én meg gondjaimra bizott növendékeim hazaszeretét, ennél tisztabbál úgyse nyújthatom! Megismétlődött a Kárpátok szakadécai között az 1848; megismétlődött az az idő, amire a mi halhatatlan költőkirályunk, Jókai azt mondta: «Most Magyarországon minden kőnek szíve van — és fáj». Elhagyta a földműves ekéjét, elhagyta a diák iskoláját, elhagyta a családapa tűzhelyét, megszokott és megszeretett otthonát, el kicsi kis gyermekeit, ment hóban, sárban, dermesztő hideg éjszakában, tűrve éhséget, szomjúságot, emberi erőt messze-messze meghaladó fáradalmakat, mentek fiaink szívesen a halálmezőre, az ijesztő tűzesőbe, mentek oda, ahol a golyó-ütötte seb nem fáj, mert nem szabad volt fájni akkor, midőn meg kellett menteni számotokra ezt a mindennél előbbrevaló, ezt a mindennél drágább földet.

Megmentették! Nem engedték meg, hogy az ellenség ekéje hasítsa fel ezt a könnyáztatva földet, nem engedték meg, hogy más nemzet kaszája subogjon a mi délibábos, aranykalászos alföldünkön.

Azonban rajongó fajszeretetünk ne ragadjon el bennünket igazságtalanságra. Valljuk be, hogy a Kárpátok bércei közül elkergetni az ellenséget, a német pontoszággal párosult magyar vitézségnek sikerült. Tisztelet, becsület a szövetségeseink! Lőporfüstös falak, csonka tornyok, tetőtlen házak, feldúlt tűzhelyek, hideg éjszakában könyörtelenül kivert kis gyermekek, asszonyok és aggok még számosabban lettek volna, ha kezet nem fog velünk a német; de tudja és hallja meg a világ, hogy mi visszaadtuk a kölcsönt szintoly becsülettel, mert a német még ma is azokat a sikereket aknázza ki, amit még a háború elején a mi fiaink, a mi honvédeink élte és vére árán szerezett.

Mi azonban most nem politikálni, hanem imádkozni jöttünk össze. Hisz meg vagyon írva a könyvek könyvében, hogy a gyermekek imáját meghallgatja az Isten. Küldjük tehát fohászainkat a magyarok nagy Istenéhez, hogy áldja meg halóporaikban azokat a hősokeket, kik megszentelt szabadságszeretettel szívükben vértüket ontották a mi megyénkért, a szomszéd megyékért és kik szép ifjú életük árán szereztek vissza már az ellenség kezében lévő Felső-magyarországot. Legyen könnyű nektek a hant, ti hősoke, ti szentek! Ti mártírjai lettetek értünk, a nemzet jövőjeért, ennek a vérpazarló korszaknak.

Kis tanítványaim, ti még nem ismeritek a haszonért való tettetést, ti még őszinték, őszintelenek vagytok, ti még tudtok lelkesülni és tudtok kegyeletes szívvel gondolni azokra, kik közül az volt a büszkébb, az volt a boldogabb, ki több sebbel bizonyíthatta be, hogy ott járt, ahol a halált ingyen osztogatták. Hála és kegyeletes megemlékezés illeti ama magasrangú tiszteteket, kik a Kárpátokban lelték halálukat, de ugyanakkor nem szabad megfeledkeznetek azokról sem, kik tömegsírban pihennek, azokról sem, kik jeltelen sírban alusszák örök, dicső álmukat, nem szabad megfeledkeznetek azon közkatonákról sem, kiknek nyugvóhelyét nem jelöli más, mint a mult ős lehulló lombja.

A nagy úrnak úgy, mint a parasztnak, gyászoló anyja maradt otthon, már pedig most a nagy úr fájdalom olyan alázatos fájdalom, mint a szegény emberé.

Tudakoljátok meg az ifjú özvegyek könnyeit, miért hullanak, a kis hadiárva sóhajait, hogy hová repülnek? Menjetek! Vigasztaljátok meg őket, mondjátok nekik: «Ne sirasd annak végzetét, ki hazájáért adta életét».

(Vége köv.)

Gyakorlati pedagógia.

Mintalecke. (Folyt. s vége.)

Szántás, vetés, boronálás.

Szemléltető tárgyalás az I. osztályban.

A szántással műveljük a földet. Szántás nélkül nem vethetnénk, nem kelne ki a mag, nem volna haszna a földnek, nem lenne kenyérünk, csak gyom, gaz teremne a mezőn.

(Ismétlő kérdések és feleletek.)

De most mutatok nektek egy képet, lássuk, felismeritek-e, hogy mit ábrázol?

(Ni, egy ember szánt! A másik vet, a harmadik tán boronál! Nini, rajta van a Kis Jancsi is az ostorral! Meg a madarakat is oda festették.)

Csak lassan, lassan gyerekek! Mondjunk el szépen mindent sorjában!

Mit csinál ez az ember? (Ez az ember szánt.) Igen, szánt, mert vetni akar. Ő tehát a szántóvető.

Hát ez mi? (Ez az eke.)

Mik húzzák az ekét? (Az ekét ökrök húzzák.)

(Tanító nézi! Tegnap lovak voltak az ekébe fogva!)

Az ekébe lovakat is lehet fogni. És pedig mindig két-két lovat vagy ökröt — igavonó állatot —.

Sőt néha négy ökröt is befognak, mit gondolsz N., miért?

Igazad van, hogy jobban bírják, mert a szántás nehéz munka és a jó gazda nem erőlteti meg túlságosan az állatját. Jól is eteti, hogy jó erőben maradjon. (Kérdések.)

Nézzétek, mit tart kezében a szántóvető?

Igen, és az eke szarvát jól lenyomja, hogy mélyen szántson az eke.

Eközben azonban féltrelephetne az ökrök és görbe barázdákat vonna az eke. Mit gondolsz hát N., miért jár itt az ökrök előtt ez az ostoros gyerek?

(Kérdések, feleletek.)

Miket látsz itt még N. az eke mellett, a barázdában! Miféle madarak ezek? (Ingadozó feleletek.) Ezek, lássátok, varjak. De vajjon miért járnak a barázdában? (Egy hang: Tegnap láttuk, hogy férgeket szedtek a földből az eke után!)

Jól mondtad; mintha csak tudnák, hogy a férgek és bogarak elragják a növények gyökereit és hogy pusztítani kell őket. A pacsirta is pusztítja a bogarakat, tehát az is hasznos mezei madár. Nem is szabad a hasznos madarakat soha bántani. (Összefoglaló kérdések és feleletek.)

Most pedig nézd meg N., mit csinál ez az öregebb bácsi? (Ez az ember vet.)

Mi van a vállán? Mi van a zsákban? Lassan lép és mindenik lépésnél egy marék magot szór el a felszántott földre.

Láttátok tegnap, hogyan vetett Márton bácsi? Mutasd meg N., hogyan vetnél te, ha apád rád bízna a vetést? (Mutatja.)

A vetést, mint a mezőn is láttuk s a kép is mutatja, idősebb ember is végezheti, mert

avval nem kell sietni, de arra vigyázni kell, hogy mindig egyenletesen hulljon szét a mag.

De akinek nagyon sok földje van, az már nem kézzel veti be a földjét, hanem gépje van hozzá. Láttatok ti már vetőgépet?

(Az uraságnak is ilyen gépje van, meg a Nagy Istvánnak is!) Vetőgéppel sokkal hamarabb megy a munka és mindig szépen, sorjában, egyenletesen hull a mag.

(Kérdések, feleletek.)

No most már, ha fel van szántva a föld és elvetve a mag, mit gondoltok, készen van-e már a szántóvető munkája? (Ingadozó feleletek.)

Én azt mondom, hogy nincs. A mag szerte szét hever a földön, jönnek a madarak, felszedik, a szél elfújja, nem tud kikelni.

Mit kell hát tenni, hogy mindez meg ne történhessen? (Be kell takarni földdel! Édesapám beboronálja!)

Igen, vetés után boronálni kell. A boronával takarjuk be földdel a vetést.

Hiszen láttatok tegnap, hogy Mihály bácsi boronált a szántóföldön.

Nézzétek, itt van egy helyes kis borona. Ez a háta. Fogak vannak rajta, mint a gereblyén, csak hogy sokkal több.

A boronába is igavonó állatot fognak és végigmenni vele a bevetett szántóföldön és ezek a fogak szépen ráhúzzák a földet az elhintett magra, éppen úgy, mint mikor a kertben ráhúztuk a gereblyével a földet a kalarábé magjára.

Itt a képen is látszik, hogy a föld túlsó végén már boronálnak is.

(Kérdések, feleletek.)

Ha már most be is van boronálva a mag, nyugodtan hazatérhet a szántóvető ember a mezőről, mert jól elvégezte az első tavaszi munkát. Mindenkinek arra kell törekedni, hogy dolgát jól elvégezze, hogy semmit se hagyjon el abból, ami kötelessége, mert csak úgy várhatja rá Isten áldását és segítségét.

Összefoglalás. Kérdésekkel támogatva elmondattuk a tanultakat, a lényegét rövid, tartalmas mondatokba foglalva be is gyakoroltattuk. Mit dolgozik tavasszal a szántóvető a mezőn? Mivel szánt? Mivel lehet vetni? Miért boronál? Mire való az ostoros gyerek? Hogyan kell bánni az állatokkal? stb. stb.

Befejezés. Látjátok gyermekek, a szántóvető kora reggeltől késő estig dolgozik a mezőn és vajjon unja-e magát? Nem unja, mert örömmel dolgozik. Aki örömmel dolgozik, az nem unja meg a munkát soha. A szántóvető jó friss levegőt szívhat, láthatja a szép kép eget, a ragyogó napsugárt és hallgathatja a pacsirta szép énekét. Úgy-e, milyen szépen szólott tegnap is a kis pacsirta?

Munkája után fáradtan megy ugyan haza a földműves, de azért kéri Istent, hogy az elvetett magra esőt, meleget adjon, mert csak úgy nőhet szépen a vetés, csak úgy lesz majd meg jövőre is a mindennapi kenyér.

Ti is mindig örömmel dolgozzatok, akkor megérdemlitek a mindennapi kenyeret.

Most pedig elmondok nektek egy szép, kedves kis verset, a jövő énekórán énekelni is megtanuljuk:

Szántogatnak a mezőben,
Vetik a jó magot bőven;
Az a jó mag földbe téve,
Miden marok egy-egy kéve.

(Sztankó I. o. Dalgyűjteményéből.)

Girgaschné Sommer Boris.

Körlevelek.

1724—1916. sz. Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Sárosvármegye áll. el. iskoláinak tanítóságához.

NEMZETI KULTURA címen jelenik meg az Állami Tanítók Egyesületének hivatalos lapja, melynek megrendelését az 1915. évi szept. 3-ikán kelt 2286. tanf. sz. körlevelemben is már a legmelegebben ajánlottam. Ezen lap rövid félesztendei fennállása alatt beigazolta, hogy a zászlajára tűzött nemes elveknek és irányoknak megfelelően törekszik és hűséges szolgálatában áll mindazon törekvéseknek, melyek a hazai kultúra fejlesztése érdekében kell, hogy minden igaz népnevelő lelket hevítsék. Ezen gyakorlati irány követése eredményezi a lapnak minél szélesebb irányban való terjedését és az érdekelt tanítóság által való hova-tovább nagyobb arányú felkarolását. De méltó önértékeléssel is veheti az állami tanítóság saját lapját kezeibe, mert hiszen azt a sorából kikérült hűséges vezetői irányítják, kik nemcsak legjobb tudásukkal, hanem az igaz

kartársi szeretet melegeivel a lap hasábjain állanak síkra s viszik a zászlót előre mindazon törekvések elérésére, melyek a nemzeti művelődés és ezáltal a népboldogulás sikerét előmozdítják. Az állami tanítóságnak, mely ma már hatalmas és az országban számottevő testületet alkot, kétségtelen, hogy az együvé tartozás érzetének ápolására és kielégítésére szüksége is van lapjára, melyben közös ügyeit megvitathatja és érdekeit kifejezheti, miáltal nemcsak saját érdekeit, törekvéseit segíti elő, hanem ezzel az ösztönítőség javát is munkálja. A nemzeti kultúra jegyében találkozunk az állami tanítói kar hetenkint e lapjában, mely hatalmas lendülettel megindult lap nyílt bizonyossága az erőnek és tekintélynek, melyet az képvisel. Az immár országosan elterjedt NEMZETI KULTURA lapnak jelentős szerepét szépen igazolja annak hűsvéti száma is, melyben a tanítói érdekeket annyira szíven viselő miniszterünk szól a magyar tanítósághoz, hogy annak a mostani rendkívüli időben való sokszoros tevékenységéért elismerését kifejezésre juttassa. Mindenesetre örömteljesek az elismerő szavak, melyek nyílt bizonyítékai az ösztönítőség sikeres és sokoldalú tevékenységének, melyet továbbfolytatni fontos kötelessége. A NEMZETI KULTURA lap feladata a tanítóság sokszoros kötelemeinek ismertetése mellett a megértés, egymás megbecsülése, az egységes közszellem elősegítése, a tanító erkölcsi javainak emelése, a tanító munkáinak intenzívitásba való fejlesztése, mely gondolatok a lap hasábjain röppennek szét, szerte az országban. Az állami tanítóság tehát legjobb barátját látja lapjában, s kétségtelen, hogy kötelességszerűen támogatja is. Hetenkint kopogtat hozzá lapja, melyből nemcsak tájékozást szerez a jelenre, hanem erőt és lelkesedést merít a jövőre is, hivatásának minél eredményesebb betöltésére. Ezen lap az állami tanítóság anyagi érdekeit is hathatósan állítja előtérbe s így előkészíti a javulás útjait. Legyen tehát a lap szívesen látott vendége vármegyénk minden állami tanítójának asztalán, s tanügyi, valamint egyéb kedvelt lapjai mellett találjon ezen hivatalos lap is helyet otthonában, mely amennyiben valahol még hiányozna, annak megrendelését újjól is legmelegebben ajánlom tanítóságom minden egyes tagjának! A NEMZETI KULTURA hetilap szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. sz. alatt van. Felelős szerkesztője Bartha Pál áll. elemi isk. igazgató-tanító, aki az áll. elemi isk. tanítóság érdekeinek előbbrevitelében kifejtett eddigi nemes munkásságával a tanítóság bizalmát teljesen kiérdemelte.

Eperjes, 1916. május 22-ikén. Szabó Elemér s. k., kir. tanfelügyelő.

1760—1916. sz. Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Sárosvármegye területén lévő összes elemi isk. igazgatókhoz, tanítókhöz és tanítónőkhöz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1916. május 16-ikán 80,401—1915., VII. b. sz. alatt hozzám a következő körrendeletet intézte:

„Mivel több oldalról az a kérdés merült fel, hogy az elemi népiskolai VI. osztályú leánytanulók és az ismétlőiskolák három évfolyamát végzett tanulók végbizonyítványai és törzskönyvezése tekintetében minő eljárás követendő, mihez tartás és további félreértések elkerülése végett elrendelem, hogy mindaddig, amíg az 57,729—1914., VI. a. sz. rendelettel kiadott, az iskolafelügyelők kiküldéséről, az elemi népiskolai VI. osztályú záróvizsga tartásáról s elemi népiskolai végbizonyítványok kiállításáról szóló utasítás csak a *fiútanulókra* hajtatik végre, a leánytanulókra és ismétlőiskolai tanulókra vonatkozólag a végbizonyítványok kiállítása s törzskönyvek vezetése tekintetében továbbra is az 1912. évi 2103. elnöki rendelet és az ezt kiegészítő rendelkezések maradnak érvényben, ezek az 1914. évi 57,729. sz. a. kelt rendelettel csak a VI-ik osztályú záróvizsgát tevőkkel szemben vesztették hatályukat.“

Miről Címet tudomás, mihez tartás és megfélelő eljárás végett ezennel értesítem.

Eperjes, 1916. május 24-ikén. Szabó Elemér s. k., kir. tanfelügyelő.

Hírek.

Tanítók hadi nyugdíja. A magyar törvényhozás részéről gondoskodás történt a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tanítóknak és nevelőknek, valamint azok özvegyeinek és árváinak kivételes ellátása iránt, az 1916. XVIII. t.-cikkel, mely szentesítést nyert

törvényt kimerítő tájékozódás végett kartársainkkal alább egész terjedelmében közöljük:

1916. évi XVIII. t.-c. a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tanítóknak és nevelőknek, valamint azok özvegyeinek és árváinak kivételes ellátása tárgyában. (Szentesítést nyert 1916. márc. 25-ikén. Kihirdetett az Országos Törvénytarban 1916. apr. 5-ikén.)

Mi Első Ferenc József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország királya, emlékeztetül adjuk ezennel mindazoknak, akiket illet, hogy Kedvelt Magyarországnak és társországi hű Főrendei és Képviselői közös egyetértéssel a következő törvény-cikket terjesztették szentesítés végett Felsőgünk elé:

1. §. Az 1875: XXXII. és 1891: XLIII. törvény-cikkek hatálya alá tartozó azt a tanítót (nevelőt), aki a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és akatonai szolgálat tartama alatt, vagy annak következtében tízedik beszámítható szolgálati évének betöltése előtt tanítói (nevelői) szolgálatra képtelenné vált, elhalt vagy eltűnt és fel nem található, úgy a saját, mint hozzátartozóinak ellátási igénye szempontjából olyanakk kell tekinteni, mintha nyugdíjba beszámítható tíz szolgálati évet betöltötte volna. Az eltűnt és fel nem található tanító (nevelő) nejét és gyermekeit az első bekezdés értelmében megillető ellátást ideiglenesen kell utalványozni mindaddig, amíg a férj, illetőleg atya elő nem kerül, vagy halála be nem bizonyul, vagy törvényesen holtta nem nyilvánítottatik.

2. §. A hadjáratban résztvevő, valamint a hadifogságba esett tanítók (nevelők) ellátásának megállapításánál a hadi év beszámításának van helye a katonai egyének ellátását szabályozó törvény erre vonatkozó határozmányainak megfelelő módon.

3. §. A jelen törvény az 1914. évi aug. hó 1-jével kezdődő hatállyal azonnal életbe lép és végrehajtásával a vallás- és közokt.-ü miniszter és a pénzügyminiszter bizatik meg.

Mi e törvény-cikket s mindazt, ami abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helyben hagyjuk, megerősítjük és szentesítjük, s mind Magunk megtartjuk, mind más Híveink által megtartatjuk. Kelt Bécsben, 1916. márc. 25. FERENC JÓZSEF s. k., Gr. Tisza István s. k. (P. h.)

Határidő. 1. Az állami elemi iskolai tanítók, tanítónők, úgyszintén óvónők minősítő táblázatába bejegyzendő adatokról (törzskönyvi adatváltozásokról) szóló XXI. sz. kimutatás legkésőbb június hó 15-ikéig okvetlenül beterjesztendő a kir. tanfelügyelőséghez. 2. A hadikölcsönjegyzés határidejének lejártá folytán az iskolák részéről jellegkülönbség nélkül most már legkésőbb június hó 10-ikéig teendő a kir. tanfelügyelőségnek részletes jelentés az elért eredményről annak a feltűntetése mellett, hogy mennyi hadikölcsönt jegyzett az iskola tanítója (tanítói), továbbá az ifjúság és az iskola hatása alatt a lakosság, mely adatokat a tanfelügyelőségnek a vall.- és közoktatásügyi minisztériumhoz kell felterjesztenie. 3. A madarak és fák napjáról, a békenapról, az alkoholelles napról s a tuberkulózis elleni küzdelemről szóló jelentések, amely iskola részéről még nem történt meg, most már mielőbb beterjesztendők a kir. tanfelügyelőséghez és pedig minden egyes tárgyban külön-külön lapon. 4. A kiadott miniszteri rendelet értelmében a felhasználható iskolai vagy községi területeknek a tanulókkal való megművelése és konyhakerti növények termesztése tárgyában még be nem küldött jelentések haladéktalanul beterjesztendők a kir. tanfelügyelőséghez. 5. A tanév befejeztével a postai hadibélyegek gyűjtésének eredményéről összefoglaló jelentés teendő a kir. tanfelügyelőséghez.

Tanítók özvegyei és árvái javára. Szuchy Antal ruzsolyi gör. kath. el. isk. tanító 2 kor.-t s Midlik György komlóspataki g. kath. el. isk. tanító 1 korona 16 fillért küldött be a vm. kir. tanfelügyelőséghez a háborúban elesett tanítók özvegyei és árvái javára. Bálint Dezső kurimai izr. el. isk. tanító ezúttal 1 kor. 70 fill.-t küldött a kir. tanfelügyelőséghez, melyet a madarak és fák napján tanítványai gyűjtöttek össze a tanítók hadiárvaik. Az ekként befolyt pénzt a kir. tanfelügyelőség hivatali nyilvántartásába bevezetve a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

A sziv
elsejével m
mányok ár
szült az á
gyártmány
nem a leg
dohányzó

A finom

Regalita

Millares

12 f. F

torico 1

Vegyes

A finom

zökép

20 dar

1 kor.

7 f. Ki

Középfino

f. Hero

Kevésbbé

Dráma

Dohányok

Finom

35 f. H

90 f. K

65 f. D

Kruil 1

ter 25

25 gr.

K 10 f.

20 f. K

pipadoh

10 f. M

A kas

az érdeke

mobil- és

új vezérmű

ber 30 ika

évi gyak

kákhoz is

ható. Tová

figyelmét a

börök forga

alá esik, m

cikk elad

fontos ér

gondosan

sokat kés

Az El

régibb, leg

(Budapest

polgári isk

delmi isko

javító, felv

önkéntesi

jegyzetek

tanulmány

otthon is v

időre a t

séges tájé

gosztást az

A «Va

mában na

közül külö

duni képe

becses ké

Kilényi-féle

tanuló törd

nyok: Ha

Arturról, M

Egyéb kö

rendes het

és művésze

NAPI UJSÁG

VILÁGKRÓN

a VASÁRNA

IV., Egyet

hető a K

magyar ne

cartársaink-
jük:

ás folytán
lt tanítók-
zvegyeinek
ban. (Szen-
hirdetett
pr. 5-ikén.)

egyméből
ya stb. és
juk ezennel
elt Magyar-
dei és Kép-
ző törvény-
zett Felső-

91: XLIII.
zt a tanító
a tényleges
atonai szol-
vetkeztében
ek betöltése
elenné vált,
tató, úgy a
énye szem-
niha nyug-
betöltötte
tató tanító
bekezdés
enesen kell
rj, illetőleg
bizonyul,
ittatik.

valamint a
ellátásának
sának van
szabályozó
ainak meg-

vi aug. hó
tbe lép és
a miniszter

ami abban
helyesnek,
in, ezennel
gyjuk, meg-
gunk meg-
egtartatjuk.
JÓZSEF S. K.,

olai tanítók,
táblázatába
datváltozá-
legkésebb
esztendő a
sönjegyzés
ik részéről
legkésebb
felügyelő-
redményről
ennyi hadi-
a (tanítói),
ása alatt a
yelőségnek
amhoz kell
k napjáról,
apról s a
jelentések,
rtént meg,
a kir. tan-
es tárgyban
iszteri ren-
kolai vagy
való meg-
termesztése
jelentések
felügyelő-
postai hadi-
összefoglaló
ghez.

i javára.
isk. tanító
aki g. kath.
ldött be a
ban elesett
álint Dezső
or. 70 fill.-t
melyet a
gyűjtöttek
ént befolyt
nyilvánar-
a szerkesz-

A szivar és cigaretta új árai. Június elsejével megdrágult a dohány és dohánygyártmányok ára. A pénzügyminisztériumban elkészült az általános forgalomban lévő dohánygyártmányok új árjegyzéke, amely bizonyára nem a legkellemesebb meglepetésül szolgál a dohányzóknak.

A finom szivarok ára a jövőben ez lesz: Regalitás 24 f, Trabucos 22 f, Britanica 20 f, Millares 18 f, Operas 16 f, Cuba-Portorico 12 f, Finom-Virginia 12 f, Rosita 10 f, Portorico 10 f, húsz darab Cigarillos 1 kor. 40 fill. Vegyes-külföldi 7 f, Rövid magyar 5 fillér.

A finom szivarkák (cigaretta) árát a következőképp szabták meg: Nilus szopóka nélkül 20 darab 1 kor. 80 f, szopókával 20 darab 1 kor. 80 f, Sultan 6 f, Memphis 7 f, Mirjam 7 f, Király 5 f, Hölgy 5 fillér.

Középfinom szivarkák ára: Hunnia 5 drb 30 f, Hercegovina 5 f, Sport 7 f, Duna 3 fillér.

Kevésbé finom szivarkák ára: Jenidje 4 f, Dráma 5 f, Virginia 5 f, Magyar 3 fillér.

Dohányok: Legfinomabb török 100 gr. 10 K, Finom török 100 gr. 5 K 40 f, 25 gr. 1 K 35 f, Hercegovina 100 gr. 3 K 60 f, 25 gr. 90 f, Középfinom török 100 gr. 2 K 60 f, 25 gr. 65 f, Dráma 100 gr. 1 K 60 f, 25 gr. 40 f, Krull 100 gr. 1 K 04 f, 25 gr. 26 f, Kanaszter 25 gr. 22 f, Három király 100 gr. 88 f, 25 gr. 22 f, Legfinomabb magyar 100 gr. 1 K 10 f, Finom magyar 100 gr. 80 f, 25 gr. 20 f, Középfinom magyar 25 gr. 14 f, Hazai pipadohány 25 gr. 10 f, Kapadohány 25 gr. 10 f, Magyar pipadohány 07 fillér.

A kassai keresk. és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy állast keres egy lokomobil- és félstabil-gőzgépek, valamint Röck-féle új vezérműves gép kezeléséhez értő és november 30-ikáig szabadságot gőpész, kinek több évi gyakorlata van s ki kevéssé a cséplőmunkákhoz is ért. Címe az iparkamaránál megtudható. Továbbá felhívja a kamara az érdekeltek figyelmét arra a körülményre, hogy a *gyapjas bőrök forgalombahozatala szigorú korlátozások alá esik*, minél fogva mindazoknak, akik ilyen cikk eladásával vagy vételével foglalkoznak, fontos érdekük, hogy a fennálló szabályokról gondosan tájékozódjanak. Esetleges felvilágosításokat készséggel nyújt a keresk. és iparkamara.

Az Előkészítő tanfolyam az ország legregibb, legnagyobb és legjobb ilyenmű intézete (Budapest, VII., Dohány-u. 84. sz.) Előkészítő polgári iskolai, gimnáziumi, reáliskolai, kereskedelmi iskolai és tanítóképzői magánvizsgákra, javító, felvételi, különbözeti, katonai és egyéves önkéntesi vizsgákra. A tanulók röviden megírt jegyzetek alapján készülnek vizsgálatukra, s tanulmányaikat a veendő utasítások alapján otthon is végezhetik, de a vizsgálat előtt bizonyos időre a tanfolyamra fel kell utazniok. A szükséges tájékoztatásokra nézve szívesen ad felvilágosítást az Előkészítő tanfolyam vezetősége.

A «Vasárnapi Ujság» május 28-iki számában nagyszámú harctéri képen kívül, melyek közül különösen érdekesek Fehéri Armand verduci képei s az albániai képek, igen szép és becses képeket közöl Görgei tábornokról, a Kilyényi-féle porcellángyűjteményről, a Budapesti tanuló török ifjakról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Alisz új regénye, cikkek Görgei Arturról, Molnár Ferencről, Walter Bloem regénye. Egyéb közlemények: Havas Alisz arcképe s a rendes heti rovatok: A háború napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., VILÁGKRÓNIKÁ-val együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

Kabaré-est az Olympiában. A kassai Nemzeti Színház tagjai: Vida Ilus, Egri Berta, Szalay Gyula, Nádassy Oszkár és Teleky Sándor június 5-ikén, hétfő este 7 és 9 órakor az «Olympia» színházban kabaréelőadást rendeznek a következő műsorral: I. rész: «A kapocs» Gábor Andor tréfája. Játsszák: a férj Nádassy Gyula, a feleség Egri Berta. Műdalok, éneklő Teleky Sándor. «Estére indul az ezred», «Kutyikám» stb., éneklő Vida Ilus. «Ha százezer forintom volna nekem», «Elseje...» stb., éneklő Szalay Gyula. «Miért is kell elválnunk?»... Szavaltatok stb, előadja Egri Berta. «Páros vagy páratlan», «A modell», «Népballada» stb., előadja Nádassy Oszkár. «Téli élet a Magas-Tátrában», «Az első csók», Strófák stb., éneklő Szalay Gyula. «Nem mehetek nyaralni a Lidóra», «Vasárnap várom a bakámat» stb., éneklő Vida Ilus. «A csongrádi jegyző lánya ül a zongoránál», «Ha majd mindnyájan visszajönnek», éneklő Teleky Sándor. Háborús költemények, szavalja Egri Berta. «Becsület-szavamra mondom», Kenguru-tánc, «Mint vig apacs» stb., előadja Nádassy Oszkár. «Beszállásolás» Bohózat 1 felvonásban. Játsszák: Keserű Lőrinc, Teleky Sándor, Aranka, a neje Vida Ilus, Gyenge Szilárd, hordár Szalay Gyula. (Történi ma, Keserű lakásán.) Helyárok: Földszinti páholy (4 személyre) 10 kor., pótjegy 2-50 kor.; erkélypáholy (4 személyre) 7 kor., pótjegy 1-70 kor. I. hely 2-50 kor. II. hely 1-50 kor. Erkély I—II. sor 80 fill., a többi sor 60 fill. Jegyélvétel szombaton és vasárnap d. u. 2 órától, hétfőn d. e. 10—12-ig, d. u. 4 órától a pénztárnál.

Tanítóképzők számviteli szabályzata. Az állami költségvetési év kezdetének megváltoztatása és az áll. számviteli törvény némely rendelkezéseinek módosulása folytán szükségessé vált, hogy az áll. tanítóképzők gazdasági ügyei és számviteli teendői újabb szabályozás alá vészenek. A fenforgó körülmények indították arra a vall.- és közokt. ü. minisztert, hogy az áll. tanító- és tanítónőképző-intézetek gazdasági és számadási ügyeiről intézkedő Házi Szabályzat helyébe az ezen intézetek egész anyagi ügykezelésére, a pénzkezelésre és elszámolásra, az alapokra és alapítványokra, a köztartási és kerti gazdálkodásra, az ingó és ingatlan vagyon számontartására és a mindezekkel kapcsolatos ügyiratokra kiterjedő új, a jelenlegi igényeknek megfelelő Számviteli Szabályzatot léptessen életbe. Ezen Számviteli Szabályzatot a vall.- és közoktatásügyi miniszter az áll. tanító- és tanítónőképző-intézetekre nézve f. évi július hó 1-jétől kezdve kötelező hatállyal életbeléptette, s az eddig érvényben volt Házi Szabályzatot pedig egyidejűleg hatályon kívül helyezte. Ugyancsak megküldötte a miniszter az új Számviteli Szabályzatot mindazon egyházi főhatóságoknak is, kiknek fenhatósága alatt tanító- vagy tanítónőképző-intézet van, ez intézeteiknél esetleges alkalmazásba való vétel végett.

A gyógynövények gyűjtésének és értékesítésének meghonosítása érdekében az erre vonatkozó Utmutatót az utóbbi napokban kérték és megkapták a kir. tanfelügyelőségtől a következő iskolák, u. m. Sárosberettő és Ferzso, valamint Koscs János bártfai áll. isk. tanító **Adakozzunk az elesett hősök özvegye és árvái javára!** Hadsegélyező Hivatal fő pénztára, Képviselőház.

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepől ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való föltülmulhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ugyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 K 50 f-ért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertületekben stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje (80 fillér egy tubus) Kitűnő szer női kezek gondozására.

A hősök emlékére a polgármester útján a következő adományok érkeztek:

Topeicz József	170 K — f.
Felsőmagyarországi Cukoripar rt.	300 — —
Leblenej Samu	100 — —
Kemény Ármín	50 — —
Szabol János	50 — —
Gazdag András	75 — —
Kemény Soma	100 — —
Weissenstein Henrik	60 — —
Jancsik József	10 — —
Degenstein József	10 — —
Nagy Mihály	20 — —
Ifj. Borták János	30 — —
Klapkó András	10 — —
Ivankó Mihály	10 — —
Kovács József és Horváth György	100 — —
Singer Jakab	500 — —
Burger Ármín	500 — —
Ábrahámovics Ignác	400 — —
Berkovics Adolf	100 — —
Zahorecz Mihály	120 — —
Cséc József	40 — —
Tolyák István	20 — —
Kristóf Lajos	50 — —
Lengyel András	30 — —
Vendrák Mihály	10 — —
Szobotka Vencel	40 — —
Kubik József	20 — —
Vendrák István	20 — —
Dolyák István	20 — —
Mózer Rudolf	20 — —
Vendrák Mihály	20 — —
Kubik József	60 — —
Vendrák Mihály	40 — —
Vendrák István	10 — —
Krisztin Lajos	40 — —
Mózer Rudolf	10 — —
Szobotka Vencel	20 — —
Janoskó János	20 — —
Mózer Rudolf	20 — —
Mózer Rudolf	60 — —
Krisztin Lajos	30 — —
Vendrák István	10 — —
Kemény Ármín	150 — —
Kovács és Horváth	150 — —
Mózer Rudolf	80 — —
Cséc József	30 — —

Összesen: 3810 K — f.

Eddigi gyűjtésünk 9250 K 04 f.

Összesen: 13060 K 04 f.

Épülnek a kárpáti falvak. A társadalom áldozatkészségéből oly nagy összeg gyűlt egybe a kárpáti falvak helyreállítására, hogy az állam az építkezést már megkezdte, sőt az már javában folyik. A házak anyaga kő, cement és fa vegyesen, amint a helyszini viszonyok megkívánják, s az adakozó közönség legkisebb humánussága is méltányolva lesz a házak építésénél. Sárosban eddig 180 ház épült fel és mintegy 700 ideiglenes hajlék, amelyekben a lakosság a tél megverő hidege elől húzódtott meg. Zemplénben 112 új ház áll teljesen készen, gazdasági épületekkel együtt s ezenkívül 225 gazdasági épület emeltetett. Az építésnél nagyon vigyáznak az utcarendezésre és külső csinosagra s a házak homlokzatain a népies művészet típusai jutnak általában kifejezésre. A kárpáti falvakat újraépítő bizottság jelentéséből tudjuk, hogy elemi iskolákat nem fognak építeni, hanem az erre befolyt összeget óvodák építésére használják fel, mert az iskolák építéséről maga a kormány fog gondoskodni. Az óvodákhoz kizárólag magyar óvónők kerülnek s felépítésük 1917-ben nyer befejezést. Ezek után jönnek sorra a kórházak. A társadalmi akció eddig 5.700.000 koronát gyűjtött össze, de 6 és fél millió koronára van szükség.

Gazdák, gazdasági alkalmazottak és cselédek felmentése. A honvédelmi miniszter 10.100—1916. sz. rendeletével, a honvédelmi miniszter s a hadügyminiszter által a meghatározott időre felmentett mezőgazdák, mezőgazdasági alkalmazottak és cselédek, akiknek felmentése 1916. május 31-ikén és 1916. augusztus 31-ike előtt letelne, hivatalból 1916. szeptember 1-jéig felmentetnek. Honvédkerületi és katonai parancsnokságok által ideiglenesen felmentettek azonban bevonulni kötelesek.

Értesítés. A kereskedelmi miniszter leirata folytán a kassai keresk. és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy az 1866—1897. évben született s a pótszemléken alkalmasnak osztályozott, azonban polgári foglalkozásukban vagy alkalmazásukban nélkülözhetetlen *népfelkelésre kötelezettek felmentése* tekintetében az eddigi elvek és módok mérvadók, azonban csak olyanok hozhatók felmentésre javaslatba, akik legalább április 15. óta állanak a felmentést indokoló alkalmazásban. Hiányosan, s nevezetesen a népfelkelési igazolványi lap és az előírt kimutatás két példányával előterjesztett felmentések tárgyalás nélkül fognak visszaküldetni.

Szereteadományokat a frontra szállít a Hadsegélyező Hivatal átvételi különtménye, IV., Váci-utca 38. sz.

Pályázat. A cs. és kir. hadügyminisztérium júniustól kezdve a következő cikkeket kívánja beszerezni: sapkák, pamutzubbonyok és nadrágok, nyári ruházati szövetek, alsókabátok, csavargamásli, térdmelegítők, hősapkák, gyapjú mellények, gyapjú harisnyák, gyapjú kapcák, gyapjú keztyűk, nyakba való kendők, haskötők, törülközőkendők, bélésvaszon, zubbony-, nadrág- és kabátszöveteket. Az érdeklődőknek a kassai keresk. és iparkamara készséggel nyújt felvilágosítást.

Szedercserjelevelek gyűjtése. Az ország tanulmányosága a vall- és közokt-ü miniszter felhívására az 1914/15. és 1915/16. tanévek elején a hadsereg részére nagymennyiségű szedercserjelevelet gyűjtött. A hadügyminiszter a gyűjtés kiváló eredményességére való hivatkozással arra kérte fel a közokt-ü. minisztert, hogy mindazoknak, akik a gyűjtésben résztvettek, meleg köszönetét fejezze ki. Amidőn ezen köszönetnyilvánítást a közokt-ü. miniszter a maga köszönetével együtt az intézetek tudomására hozta egyben ezúttal is arra kérte az iskolák vezetőit, tanítóit, tanárait és az ifjúságot, hogy a szóban forgó gyűjtés ügyét a folyó évben is az eddigi lendülettel karolják fel. Ezúttal közölte azt is, hogy az intézetek nagy része nem kérte azon zsákok és ládák költségeinek megtérítését, amelyekben megelőző gyűjtéseinek eredményét a hadsereg rendelkezésére bocsátotta. Az 1914. évben az iskolák részéről küldött és a hadügyi kormányzat által további használatba vett zsákok megváltása fejében a hadügyminiszter 11.482 koronát volt szíves a közokt-ü. miniszterhez átutalni, aki ezt az összeget, amely az iskolák áldozatkészségéből ered, a háborúban elesett tanítók és tanárok árvainak segélyezésére óhajtja felhasználni és egyidejűleg intézkedett aziránt, hogy ez összeg az eddig e célra gyűjtött és gyűjtendő összeghez csatoltassék. Avégből, hogy a gyűjtés minél eredményesebb legyen s hogy a tea készítésére különösen alkalmas zsenge levelek is gyűjthetők legyenek, kívánatos a gyűjtést már tavasszal megkezdeni, ezért felhívja a miniszter az elemi (mindennapi és ismétlő-) népiskolák a polgári fiú- és leányiskolák, tanító- és tanítónőképző-intézetek vezetőit, valamint az egyéb középiskolák vezetőségeit, hogy iskolájuk tanulóinak gyűjtőmunkáját indítsák meg. A rendelet továbbá utasítást ad arra nézve, hogy gyűjtésnél különösen ügyelni kell, hogy más növények ne keveredjenek a szederlevelek közé s különösen vigyázni kell, hogy a szederlevélhez igen hasonló mérges maszlagos nadragulya ne gyűjtessék. Minden egyes iskola maga gondoskodik ugyancsak a tanulók igénybevételével az összeggyűjtött levelek megszártásáról, valamint ideiglenes megőrzéséről. A gyűjtésnél ügyelni kell arra, hogy csakis kifogástalanul tiszta és még nem hervadt levelek szedessenek. Célszerű továbbá a levelek nyelét mindjárt a szedés alkalmával eltávolítani s nem célszerű esős, nedves időben gyűjteni, vagy pedig harmattól nedves levelet szedni, mert ily esetben a levelek a szártás alkalmával könnyen megfeketednek.

A szártás napos és szellős helyen, a leveleknek vékony rétegekben, deszkákon vagy lepedőkön való kiterítése és gyakori forgatása mellett történhetik. A megszártott levelek tiszta zsákokban, szellős és pormentes helyen, esetleg füstmentes padláson, félszerben, csűrben vagy raktárhelyiségben őrzendők meg. Arra nézve, hogy a megszártott levelekkel mi történjék, később fog intézkedni a miniszter. Ezen intézkedés vételéig ne adjanak fel az intézetek gyűjtött levéltömegeket, mert a Budapestre való fuvarozás költségeinek csökkentése érdekében kívánatos, hogy a szállítás az ország minden részéből egyszerre történjék. Súlyt helyezvén a miniszter arra, hogy a gyűjtés eredményéről tudomást szerezzen, felhívja az iskolákat, hogy az új gyűjtés eredményéről úgy, mint a megelőző gyűjtéseknél, a vármegyei kir. tanfelügyelőség útján hozzá jelentsék be.

Vigyázatlanóság. Sapita Parosia cseléd, a főtutcai 79. sz. ház másodemeleti erkélyéről egy szalmazsákot ejtett el, amely az udvaron játszódozó *Schnitzer* Béla 4-éves kis fiúra esett s bal lábszárát eltörte. A cseléd gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt át lett adva a kir. ügyészségnek.

Tengeri hal- és sajtközpon. A magyar kormány a mértékletes árfelhajtásokkal szemben való védekezés érdekében szükségességnek látta, hogy a figyelembejehető semleges országokban való sajt és sózott hering, továbbá tőkehal, sóshal, száraz tőkehal (Klippfisch) és a hamis kaviár (gesalzener Fischrogen) bevásárlásánál az osztrák- és a németbirodalmi kormánnyal egyöntetűen járjon el, és ezért ezen cikkek beszerzésének központosításához hozzájárult. A központi bevásárlásban magyar részről a Haditermény részvénytársaság (Budapest, V., Nádor-utca 9.) fog résztvenni. A bevásárlás központosításának az az eredménye, hogy az említett cikkek németországi átvitele a központok részére korlátoztatott, minél- fogva az egyes kereskedők a fenti cikkekben mutatkozó szükségleteket kizáróan csak a Haditermény részvénytársaság útján fedezhetik, mert az esetleg közvetlenül vásárolt árúk átvételét a németbirodalmi kormány minden egyes esetben kivétel nélkül meg fogja tagadni. A kassai keresk. és iparkamara tehát nyomatékosan felhívja az érdekelteket arra, hogy a fentiekhez szigorúan alkalmazkodjanak.

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.** Kiadótulajdonosok: **Koós Ernő és Frigyes.**

A legszebb

harctéri,
alkalmi

képeslapok

10, 12, 16, 18, 20 és
25 filléres áron

KÖSCH ÁRPÁD

... KÖNYVNYOMDÁJÁNAK ...

PAPIRÜZLETÉBEN KAPHATÓK!

Vasúti menetrend.

Érvényes 1916. évi május hótól.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa	ind.	r. 4 ³⁰	d. 12 ⁴⁰	du. 3 ⁰⁶	e. 6 ³⁹
Hernádtihany	"	" 4 ³⁶	" 12 ⁴⁹	" 3 ¹²	" —
H.-szentistván	"	" 4 ⁴⁵	" 12 ⁵⁸	" 3 ²⁰	" 7 ⁰²
Terebő	"	" 4 ⁵³	" 1 ⁰⁸	" 3 ²⁷	" —
Abos	érk.	" 4 ⁵⁷	" 1 ¹³	" 3 ³¹	" 7 ²⁰
Abos	ind.	" 4 ⁵⁹	" 1 ¹⁵	" 5 ¹⁰	" 8 ⁰⁵
Eperjes	érk.	" 5 ³⁰	" 1 ⁴⁰	" 5 ⁴³	" 8 ⁵³
Eperjes	ind.	" 6 ¹⁵	" 2 ²⁰	" —	" 9 ⁵¹
" kisállomás	"	" —	" 2 ²⁴	" —	" —
Nagysáros	"	" 6 ³⁶	" 2 ³⁵	" —	" 10 ³⁰
Kisszeben	"	" 7 ⁰⁵	" 3 ⁰⁰	" —	" 11 ¹⁰
Héthárs	érk.	" 7 ²⁸	" 3 ²³	" —	" 11 ⁴⁴
Héthárs	ind.	" 7 ⁴¹	" 3 ²⁹	" —	" 11 ⁵²
Pusztamező	"	" 8 ⁰⁶	" 3 ⁵³	" —	" 12 ³⁸
Orló	érk.	" 8 ²³	" 4 ¹⁰	" —	" 1 ⁰⁴

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló	i.	r. 5 ³⁵	r. —	du. —	du. 1 ³⁵	e. 7 ⁵⁰
Pusztamező	"	" 5 ⁵⁷	" —	" —	" 1 ⁵⁵	" 8 ¹¹
Héthárs	é.	" 6 ²²	" —	" —	" 2 ²⁰	" 8 ³⁶
Héthárs	i.	" 6 ³⁰	" —	" —	" 2 ²³	" 8 ⁴⁷
Kisszeben	"	" 7 ⁰¹	" —	" —	" 2 ⁵⁵	" 9 ¹⁵
Nagysáros	"	" 7 ²⁵	" —	" —	" 3 ²⁰	" 9 ³⁸
Eperjes	é.	" 7 ⁴⁵	" —	" —	" 3 ³⁵	" 9 ⁵⁰
Eperjes	i.	" 8 ³⁴	" 6 ²⁰	" 2 ²⁸	" 3 ⁵⁵	" 10 ²⁵
Abos	é.	" 9 ³⁰	" 6 ⁴⁶	" 2 ⁵⁹	" 4 ²²	" 10 ⁵¹
Abos	i.	" 9 ⁴¹	" 7 ¹⁶	" —	" 4 ²⁷	" 10 ⁵³
Terebő	"	" —	" 7 ²¹	" —	" 4 ³¹	" 10 ⁵⁸
H.-szentistv.	"	" 10 ⁰¹	" 7 ²⁸	" —	" 4 ³⁹	" 11 ⁰⁷
Hernádtih.	"	" —	" 7 ³⁵	" —	" 4 ⁴⁵	" 11 ¹⁴
Kassa	é.	" 10 ²⁰	" 7 ⁴⁰	" —	" 4 ⁵⁰	" 11 ²⁰

Eperjes—Bártfa.

Eperjes	ind.	r. 5 ⁴⁰	d. u. 2 ²⁵
Sebeskelle mes	"	" 5 ⁵⁰	" 2 ³⁵
Alsósebes	"	" 5 ⁵⁷	" 2 ⁴²
Kapi	"	" 6 ⁰⁸	" 2 ⁵³
Fulyán	"	" 6 ¹²	" 2 ⁵⁸
Töltszék	"	" 6 ²⁰	" 3 ⁰⁶
Deméte	"	" 6 ²⁴	" 3 ¹⁰
Magyarasszlavicza	"	" 6 ⁴⁷	" 3 ³³
Oszikó	"	" 6 ⁵⁷	" 3 ⁴¹
Hertnek	"	" 7 ²⁰	" 3 ⁵⁶
Kolossó	"	" 7 ³⁹	" 4 ¹⁴
Bártfa	érk.	" 7 ⁵⁰	" 4 ²⁵

Bártfa—Eperjes.

Bártfa	ind.	r. 5 ⁴⁵	d. u. 1 ²⁰
Kolossó	"	" 5 ⁵⁷	" 1 ³²
Hertnek	"	" 6 ¹⁵	" 1 ⁵⁰
Oszikó	"	" 6 ²⁹	" 2 ⁰⁴
Magyarasszlavicza	"	" 6 ³⁸	" 2 ²¹
Deméte	"	" 6 ⁵²	" 2 ³⁵
Töltszék	"	" 6 ⁵⁶	" 2 ³⁹
Fulyán	"	" 7 ⁰³	" 2 ⁴⁶
Kapi	"	" 7 ⁰⁸	" 2 ⁵²
Alsósebes	"	" 7 ¹⁸	" 3 ⁰²
Sebeskellemes	"	" 7 ²⁵	" 3 ⁰⁹
Eperjes	érk.	" 7 ³⁴	" 3 ¹⁸

Geschmackvolle, elegante u. leicht ausführbare Toiletten

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „IM BOUDOIR“, Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, mehr als 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.—
Einzelne Hefte 60 h = 52 Pfennig

GRATISBEILAGEN:

- „Wiener Kinder-Mode“
- „Für die Kinderstube“
- „Für ältere und stärkere Damen“
- „Für Haus und Küche“
- „Schnittmusterbogen“

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennige unter Garantie für tadelloso Passen. — Die Anfertigung jedes Toilette-stückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften sowie beim Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2, Gumpendorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif

Die „Wiener Mode“ ist sowohl in der österreichischen als auch in der deutschen Postzeitungsliste eingetragen

3-4-szobás lakást

keresek

november 1-jére, a város bármely pontján. Igényeim: lakható épület, vízvezetékekkel, villamos-világítással, lehetőleg (nem okvetlen) fürdőszobával, kerttel és olyan udvarral, ahol sertést és baromfit is tarthatok. Egyedül kívánok lakni. Bér: alkú szerint. Tudakozódhatni a lap kiadóhivatalában.

Veszünk

vadásztilalom alá nem eső

vadát

legmagasabb áron.

Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet.

Első Eperjesi Bútorszállítási Vállalat

PASZTERNÁK MANÓ.

Átköltöztetések

és mindennemű szállítások pontos, megbízható elintézése. :: Iroda áthelyezve Kovács-utca 14. számú saját házba. :: Telefon 105. sz.

Gőzkazán kezeléséhez vizsgázott fűtőt

keresek eperjesi kádfürdőbe.

Mielőbbi jelentkezés a bástya-utcai fürdőben, Baumöhl Zsigmondnál.

Ismételadók és kereskedők megszerezhetik a legszébb, selyemmel hímzett, kerettel ellátott

háborús emléképeket

bármely nyelvű szöveggel, 42x52 cm. nagyságban, darabonként 1 K 10 f. áron. **JELLINEK HUGÓ** bécsi hímző-intézete Bécs, VII., Lindengasse 25.

DUNKEL V. K.

:: Felsőmagyarhoni Első ::
Parkettgyár - részvénytársaság
:: :: KASSÁN. :: ::

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült, sokszorosán kitüntetett

parkettáit,

ügynevezett amerikai, tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Nedves lakásokba ajánljuk aszfaltba rakott parkettáinkat. A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

□ Rajzminták díjmentesen. □
Nagyban való kivétel mindenfelé.

Felhívás

egy külföldi örökösei-, várományosok- és hitelezőihez.

Ügysz.: A. 25/16/4. Minden beadványban ez ügyszámra kell hivatkozni.

Weiss Luis, helyesebben Louis Weiss, állítólag kecskeméti illetőségű magyar állampolgár, a Louis Weiss sen. alatt bejegyzett cég tulajdonosa, Wien, I, Neutor-gasse 8. sz. a., ugyanitt rendes lakással birt, 1916. évi január 27-ikén végrendelet hátrahagyása nélkül elhalálozott.

Az 1854. évi augusztus 9-ikén kelt császári pátens 208. számú (R. G. Bl.) birodalmi rendelet 137. és 138. §§-ai értelmében felhivatnak az osztrák állampolgársággal bíró vagy az itten tartózkodó idegen örökösök és hagyományosok, hogy a hagyatékra vonatkozó igényeiket legkésőbb 1916. évi június 15-ikéig az alulírott bíróságnál annál is inkább bejelentsék, mert ellenkező esetben ezen hagyaték, ezen igényekre való tekintet nélkül a külföldi hatóságnak vagy az annál igazolt személyeknek fog kiszolgáltatni.

Egyúttal ugyan az 1854. évi augusztus 9-ikén kelt császári pátens 208. számú (R. G. Bl.) birodalmi rendelet 140. §-a értelmében, tekintettel arra, hogy az Ausztriában lakó örökösök és várományosok a hagyatéki tárgyalás megtartása iránt az osztrák bírósági hatósághoz fordultak, felhivatnak a külföldön lakó örökösök és várományosok, hogy igényeiket ugyanezen határidőn belül bejelentsék és azt, hogy az ügynek a külföldi bírósághoz leendő áttételét kívánják, ellenkező esetben és amennyiben az utóbbi maga nem kívánta az ügy áttételét, a tárgyalás Ausztriában és pedig csak az itt jelentkező örökösökkel fog megtartatni. (P. h.) K k. Handelsgericht, Wien, Abteilung VII. 1916. május 12.

Meghívó. A Felsővízközi Takarékpénztár Részvénytársaság, Felsővízköz részvényesei ezennel tisztelettel meghívattak a f. évi június hó 15-ikén d. u. 2 órakor Felsővízközön, az intézet helyiségében megtartandó

IV. ÉS V. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. — 2. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére az 1914. és 1915. üzletévre. — 3. A felügyelő-bizottság 3 rendes és 2 póttagjának választása három évre.

Felsővízköz, 1916. május 25.

BÁNÓ IVÁN, közgyűlési elnök.

Felkérjük ama tisztelt részvényeseinket, kik mint ilyenek a közgyűlést megelőzőleg legalább 15 nappal részvényjegyzékünkben szerepelnek, hogy az esetre, ha a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, részvényeiket legkésőbb a közgyűlést megelőző napig intézetünknel vagy az Eperjesi Bankgyűléstnél Eperjesen, elismervény ellenében letéteményezni szíveskedjenek, mert alapszabályaink 15. §-a értelmében csakis a kapott elismervény alapján gyakorolhatják szavazati jogukat.

Vagyon	Mérleg-számla 1914. december 31-én.	Teher	
Pénztárkészlet	591 22	Részvénytőke	60000 -
Váltótárca	210280 -	Tartalékok:	
Jelzálogkölcsonők	97890 -	Tartalékalap	5000 -
Értékpapírkölcsonők	9186 12	Adó-tartalékalap	1300 - 6300 -
Adósok	7200 61	Betétek	265346 63
Illetékek	42 04	Visszszámítás	11435 -
Intézeti ház	16000 -	Kifizetetlen osztalék	514 -
1914. évi veszteség	5914 33	Hitelezők	3508 69
	K 347104 32		K 347104 32

Vagyon	Mérleg-számla 1915. december 31-én.	Teher	
Pénztárkészlet	3865 31	Részvénytőke	60000 -
Váltótárca	184299 50	Tartalékok:	
Jelzálogkölcsonők	95540 -	Tartalékalap	5000 -
Értékpapírkölcsonők	4831 12	Adó-tartalékalap	1300 - 6300 -
Adósok	18357 61	Betétek	248177 94
Illetékek	42 04	Visszszámítás	9275 -
Intézeti ház	16000 -	Fel nem vett osztalék	367 -
1915. évi veszteség	6017 52	Hitelezők	4833 16
	K 328953 10		K 328953 10

Veszteség	Üzleteredmény-számla 1914. dec. 31-én.	Nyeresség	
Kamatok:		Nyerességáth. az 1913. évről	805 23
Betét kamatok	11031 69	Kamatok:	
10% tőkekamatadó	1103 21	Váltókamatok	8053 66
Visszszám. kamat	693 03	Jelz.-kölc.-kamatok	2978 76
Tiszti fizetések	2080 -	Értpap.-kölc.-kam.	416 61
Költségek:		Folyószla-kamatok	170 26
Irodai szükségletek, fűtés, világítás, portók, oszt.-adó stb.	3093 41	Jutalékok	11619 29
Adók	1072 30	Nyerések:	
Leírás az int. ház értékéből	446 50	Külföldi átutalásokon	17 41
	K 19520 14	Ércpénzek	10 17
		Házbérjövdelem	300 -
		1914. évi veszteség	5914 33
			K 19520 14

Veszteség	Üzleteredmény-számla 1915. dec. 31-én.	Nyeresség	
Kamatok:		Kamatok:	
Betét-kamat	11549 88	Váltókamatok	10282 25
10% tőkekamatadó	1154 99	Jelz.-kölc.-kamatok	4209 91
Tiszti fizetések	800 -	Értpap.-kölc.-kam.	594 77
Adók	1005 24	Folyószla-kamatok	192 76
Költségek:		Nyerések:	
Irodai szükségletek, fűtés, világítás, portók, oszt.-adó stb.	1186 42	Valuták	63 65
1914. évi veszteség	5914 33	Házbérjövdelem	250 -
	K 21610 86	Veszteség:	
		Athozat 1914. évről	5914 33
		1915. évi veszteség	103 19
			6017 52
			K 21610 86

Az igazgatóság:
Beszkid Antal s. k. Földes Zoltán s. k. Halykó János s. k.
Danykó Miklós s. k. Gallotsik István s. k. Harant Ferenc s. k.
Dr. Hirschfeld Márk s. k. Michalich Vladimír s. k.

A fenti mérleg- és eredmény számlákat megvizsgáltuk és az intézet könyveivel és állományával összehasonlítva, mindenben helyeseknek találtuk.
Felsővízköz, 1916. május 25.
A felügyelő-bizottság:
Rojkovics Antal s. k. Vetter Sándor s. k.

⚒ Tekintettel a közismert nehézségekre, tisztelt vevőink szives figyelmébe ajánljuk, hogy a

porosz-szén

beraktározását már most célszerű megkezdeni. Rendeléseket legolcsóbb áron házhoz szállítunk.

Eperjesi
Keresztény Fogyasztási Szövetkezet.

≡ Kiadó ≡

üzleti helyiség

szeptember 1-sejétől
Főutca 53.sz.házban.

SZEPLŐS

csúnya leányok, májfoltos, kiütéses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szünteti szepelőt, májfoltot, bőrkiütéseket, atkát (mitesser) és mindennemű bőrbajt.

A Margit-crémétől az arc bőr üde, rózsás lesz, a ráncok, a redők eltűnnek. A Margit-crémét a világ legszebb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják s elvannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhová bérmentve küld

Földes Kelemen ^{gyógy-szertára} Aradon.

Kapható minden gyógyszer-tárban, drogueriában és illatszer-kereskedésben. ...

≡ HIRDESSÜNK ≡
AZ EPERJESI LAPOKBAN!

FOGTECHNIKAI TEREM.

Fogsorokat és egyes fogakat, arany platina-koronát, híd munkát rágásra kifogástalanul használható, művészi és ízléses kivitelben készítik; valamint

foghúzás, fogtömés
legjutányosabban.

LEFKOVITS IGNÁC - KASSA Fő-utca 65. :: I. emelet

vizsg. fogtechnikus, jó és szép munkáért a milleniumi országos kiállításon kitüntetve.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tífusz, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. — A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1-25 K-ért minden gyógyszer-tárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötéseknek (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2 K.

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájvíz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy félpohár vízre.

● Eredeti üvege 2 korona. ●

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszer-tárban, drogériában. Kiváncra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

DR. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyára, Újpesten.

„ATLAS”

ASBESTCEMENTPALA

versenyen kívül legkitűnőbb
• minőségű tetőfedőanyag. •

Azonnali szállításra

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

„ATLAS”

Asbestcementpalagyár

Sürgőny cím: Palatlas Budapest. **Részv.-Társ.** Telefon: 179-60.
Központi iroda: Budapest, V., Dorottya-utca 6/a. Gyár Budafok.

HALTENBERGER BÉLA □ KASSA.

:: RUHAFESTŐ-, ::
VEGYTISZTÍTÓ- ÉS
GŐZMOSÓGYÁR.

■
■
ÁTVÉTELI ÜZLET
EPERJESÉN FŐ-U.
23. SZÁM ALATT.

Amennyiben a gyár jelenleg
□ is teljes üzemben van, □
ruhák, egyenruhák, függönyök stb.

most is a rendes módon
festetnek és tisztítanak.

Gallér- és kézelőtisztítás
a szokott szép kivitelben.

Gyászesetben ruhák festése feketére.